

PM 2015:223 RIII (Dnr 111-1501/2015)

Fortsatt dialog om Arbetsförmedlingens anpassning av kontorsnät i Stockholms län

Remiss från Arbetsförmedlingen
Remisstid den 31 december 2015

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på Arbetsförmedlingens remiss om anpassningen av kontorsnät i Stockholms län hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren anför följande.

Ärendet

Arbetsförmedlingen har skickat en inriktningsplan rörande anpassning av sitt kontorsnät på remiss till samtliga kommuner i länet. Syftet med förändring av kontorsnätet är att bättre kunna möta kundernas behov och att kunna hjälpa fler arbetssökande att få arbete. Den föreslagna anpassningen innebär att dagens 28 arbetsförmedlings-kontor ersätts av 10 större arbetsförmedlingsenheter (som vardera kan innehålla ett eller flera arbetsförmedlingskontor). Allt fler arbetssökande efterfrågar digitala tjänster, och Arbetsförmedlingen kommer att arbeta med utvecklingen av e-tjänster parallellt med omorganiseringen av kontorsnätet. Omstruktureringen planeras vara klar 2018.

Arbetsförmedlingen har även tidigare i höst inhämtat synpunkter från kommunerna. Stockholms stad har genom arbetsmarknadsförvaltningen deltagit i denna dialog. Förslaget har nu skickats på formell remiss till länets kommuner, med vissa reviderade frågeställningar utifrån de synpunkter som lämnats tidigare.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och arbetsmarknadsnämnden.

Stadsledningskontoret har inget emot utvecklingen av digitala tjänster generellt, men anser att de föreslagna förändringarna riskerar att få negativa konsekvenser för arbetssökande i vissa delar av staden. Speciellt i områden med hög arbetslöshet finns ett fortsatt stort behov av stöd och rådgivning lokalt på plats, vilket stadsledningskontoret inte anser att det nya förslaget tillgodoser fullt ut.

Arbetsmarknadsnämnden framhåller att Arbetsförmedlingens föreslagna kontorsorganisation kommer att skära rakt igenom Stockholms kommun vilket då att kräver särskilda samverkansformer för att det ska fungera väl. För Stockholms stad

är det viktigt att alla invånare i staden behandlas lika och erhåller samma service oavsett var i staden de bor.

Mina synpunkter

En effektiv och kvalitativ samverkan mellan Stockholms stad och Arbetsförmedlingen i Stockholm är av yttersta vikt för att fler stockholmare ska komma i arbete. Det gäller inte minst för de målgrupper där både staden och Arbetsförmedlingen erbjuder insatser. Stockholms stad har idag utarbetade samverkansstrukturer med Arbetsförmedlingen och jag ser mycket positivt på att dessa fortsätter att utvecklas under Arbetsförmedlingens anpassning av kontorsnätet. Målsättningen borde vara en samverkansstruktur där individens förutsättningar och behov är utgångspunkten för vilka insatser som ges.

Den anpassning av kontorsnätet som föreslås innebär dock en minskad lokal närvaro vilket riskerar få negativa konsekvenser för arbetssökande i vissa delar av Stockholms stad. Det gäller speciellt i områden med hög arbetslöshet där det fortsatt finns behov av stöd och rådgivning lokalt på plats. Vi vet även att behovet av lokal tillgänglighet och kontinuitet är viktigt för de arbetssökande som har olika funktionshinder.

Vidare finns risker med att de tidigare sammanfallande administrativa gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Stockholms stad inte sammanfaller på samma sätt i det framtida kontorsnätet. Detta gäller främst de förändringar om föreslås rörande Skärholmen innerstaden och Hässelby-Vällingby som på sikt kommer att tillhöra Arbetsförmedlingsenheter som omfattar andra kommuner. Det är viktigt att de arbetsförmedlingsenheter som svarar mot fler kommuner tydliggör hur samverkan med respektive kommun ska upprätthållas och utvecklas. För Stockholms stad är det viktigt att alla invånare i staden behandlas lika och erhåller samma service oberoende av var i staden de bor. Risken är att det nu blir svårare att behålla ett sammanhållet arbetsätt gällande Stockholms stads kommuninvånare då den nya kontorsorganisationen föreslås skära rakt igenom kommunen.

Det är särskilt olyckligt att stadens invånare i Hässelby-Vällingby enligt det lagda förslaget ska tillhöra arbetsförmedlingen i Stockholm city. Befolkningsstrukturen och behoven hos den lokala befolkningen gör det angeläget att det även fortsättningsvis finns tillgång till lokala arbetsförmedlingstjänster på plats i stadsdelen, antingen via ett arbetsförmedlingskontor eller genom fysisk samlokalisering av Arbetsförmedlingen och Jobbtorg Stockholm.

Jag vill särskilt framhålla vikten av fysisk samlokalisering mellan Arbetsförmedlingen och stadens Jobbtorg. För de målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden, det gäller bland annat unga som varken arbetar eller studerar samt utrikesfödda med kort utbildningsbakgrund, kan steget att ta sig till arbetsförmedlingen vara mycket stort. Avsaknaden av lokala arbetsförmedlingstjänster riskerar ytterligare förstärka det upplevda avståndet till arbetsförmedlingen. Även om målsättningen är ökad geografisk rörlighet för individen så kommer den lokala kontakten och kontinuiteten fortsatt vara av högsta vikt för att nå dit.

I remissen ställs också ett antal frågor för vilka jag redogör nedan.

1. Hur säkerställer vi tillsammans att Arbetsförmedlingen fortfarande är tillgänglig och närvarande för arbetsgivare och arbetssökande i kommunen (om än på nya sätt och i nya former) framöver?

Det är mycket viktigt att staden och Arbetsförmedlingen söker konkreta lösningar på samlokalisering, med särskilt fokus på de områden där de boende har störst behov av personliga kontakter och personlig service från Arbetsförmedlingen. Med samlokalisering avses fysisk närvaro, där medarbetare från Arbetsförmedlingen arbetar i de lokaler som valts ut för samlokalisering och erbjuder kommunens invånare service på plats.

Utvecklingen av digitala tjänster är mycket positiv men kan inte ersätta lokal fysisk närvaro i delar av staden med hög arbetslöshet och stor andel invånare som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det är viktigt att prioriterade grupper även fortsättningsvis kan garanteras ett personligt stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden, då forskning och beprövad erfarenhet visar att personliga relationer och ett personaltätt arbetssätt är avgörande för att personer med längre väg till arbete och egenförsörjning ska nå framgång.

2. Hur kan vi gemensamt, både lokalt och regionalt, bibehålla våra upparbetade samverkansstrukturer samt fortsätta utveckla och stärka samarbetet oss emellan inom ramen för Arbetsförmedlingens förändrade kontorsnät?

Stockholms stad har idag väl upparbetade samverkansstrukturer med Arbetsförmedlingen på lokal och central nivå. Dessa strukturer och modeller kommer även fortsättningsvis kunna fungera och utvecklas i de fall där den geografiska indelningen mellan stadens arbetsmarknadsenheter och arbetsförmedlingen är sammanfallande, till exempel vid de nya enheterna AF Kista och AF Globen.

Det kommer dock krävas nya samverkansstrukturer för de enheter som inte är geografiskt sammanfallande med stadens verksamheter, det vill säga AF Kungens Kurva och AF Innerstaden. Dessa enheter kommer att samverka med tre kommuner vardera och det är därför av största vikt att den lokala kontorsorganisationen ger utrymme för olika samverkansavtal mellan Arbetsförmedlingen och respektive kommun.

3. Finns det särskilda behov hos vissa arbetssökande som aktualiserar behovet av att samlokalisera våra verksamheter? I så fall, för vilka och hur kan vi samlokalisera oss?

En ökad samverkan mellan arbetsförmedlingen och stadens lokala jobbtorg är önskvärd för att fler stockholmare ska komma i arbete. Det gäller inte minst för de målgrupper där både staden och arbetsförmedlingen erbjuder insatser, så som unga som varken arbetar eller studerar. Vidare är långtidsarbetslösa, personer med kort eller ingen utbildningsbakgrund, personer med funktionsnedsättning och utrikesfödda med kort eller ingen utbildningsbakgrund målgrupper i behov av extra stödinsatser.

Fysisk samlokalisering är ett bra sätt att garantera samverkan omkring de målgrupper som är i behov av mest stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden.

4. Hur kan vi gemensamt bidra till att en geografisk rörlighet bland våra arbetssökande ökar vilket är en förutsättning för att lyckas med stockholmsregionens kompetensförsörjningsbehov?

Det är viktigt att arbetssökande ökar sin geografiska rörlighet för att på så sätt förbättra möjligheten att etablera sig på arbetsmarknaden. För målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden kan dock steget dit vara stort och för att nå en ökad geografisk rörlighet måste insatserna i ett första skede präglas av lokal, personlig kontakt, kontinuitet och trygghet.

Stockholm stad gör bedömningen att ökad geografisk rörlighet av stadens invånare inte är en av de centrala utmaningarna för att lyckas med regionens kompetensförsörjningsbehov. En långt större utmaning är att målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden inte uppfyller arbetsmarknadens krav på utbildning och erfarenhet. Att skapa insatser och möjligheter för dessa målgrupper att utveckla sin kompetens för att möta arbetsmarknadens krav är viktigare än att stimulera målgruppens geografiska rörlighet i regionen.

5. Hur kan vi gemensamt bidra till att fler arbetsgivare kan ta del av vår utökade arbetsgivarservice och därmed korta såväl vakanstider som arbetslöshetstider?

Genom att ytterligare förstärka de regionala samverkansplattformar som finns kan samarbetet med näringslivet och arbetsgivare i regionen utvecklas. Stockholms stad bedriver idag ett omfattande näringslivsarbete genom det kommunala bolaget Stockholm Business Region (SBR) som också samverkar regionalt. Vidare har arbetsmarknadsförvaltningen startat en ny enhet för arbetsgivarsamverkan för att ytterligare stärka samverkan med arbetsgivare kring de målgrupper som återfinns i stadens arbetsmarknadsinsatser.

Det är angeläget att öppna vägar till arbete för grupper som riskerar att hamna längst bak i arbetsförmedlingens kö till jobben. Riktad matchning för de grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden är helt nödvändigt och ett perspektiv som inte får glömmas när arbetsgivarsamverkan kommer på tal.

I övrigt hänvisas till vad som står i promemorian.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på Arbetsförmedlingens remiss om anpassningen av kontorsnät i Stockholms län hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 9 december 2015

EMILIA BJUGGREN

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Remiss av Fortsatt dialog om Arbetsförmedlingens anpassning av kontorsnät i Stockholms län

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Joakim Larsson (M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Föredragande borgarrådets förslag till beslut bifalls delvis.
2. Därutöver anfördes följande som svar på remissen från Arbetsförmedlingen.

Det är välkommet att Arbetsförmedlingen tagit till sig en del av arbetsmarknadsnämndens synpunkter. Däremot finns det fortsatt anledning att understryka att Arbetsförmedlingen bättre måste säkerställa att stockholmare blir bemötta på samma sätt oavsett var i staden de bor, att det finns stöd och kompetens inom rimligt avstånd då vi vet att avstånd i tid och rum försvårar. Vi vill fortsatt understryka att Arbetsförmedlingen måste ta höjd för att säkerställa att stockholmare får rätt information och rätt kommundifferentierat stöd, även när Arbetsförmedlingens kontor betjänar klienter ifrån olika kommuner.

Många stadsdelar i Stockholm och andra städer i Sverige har ett behov av fler arbetsplatser och mer liv och rörelse under dagtid. Att flytta arbetsplatser från dessa platser, vilket blir följderna om arbetsförmedlingen stänger sina kontor i ytterstaden, är en mycket olycklig politik. Regeringen och majoriteten i stadshuset borde istället verka för att arbetsplatser flyttas från innerstaden till ytterstaden. Då kan mark och lokaler i innerstaden frigöras till annat än kontor och kanske ge plats för bostäder eller förskole- eller skolplatser, som det råder brist på i stadens snabbväxande stadsdelar.

Under förra mandatperioden påbörjade därför Alliansen ett ambitiöst arbete med att flytta ut Stockholms stads förvaltningar från innerstaden, både för att skapa fler arbetsplatser och ett större konsumtionsunderlag i ytterstadsdelar, och för att stärka bilden av att alla delar av Stockholm är attraktiva ställen att verka på och investera i. Tyvärr verkar inte den rödgröna majoriteten i Stadshuset prioritera ytterligare förvaltningsflyttar. Arbetet har efter maktskiftet helt stannat upp. Vi noterar att även de rödgröna partikamraterna i regeringen dessvärre har samma inställning, vilket tidigare har visat sig i flytten av Diskrimineringsombudsmannen. Det är anmärkningsvärt att de rödgröna partierna därmed aktivt avstår ifrån åtgärder som skulle kunna bidra till att stärka stadsutvecklingen i socioekonomiskt utsatta stadsdelar.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Dennis Wedin, Johanna Sjö och Markus Nordström (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholms stad erbjöds under hösten 2015 att lämna synpunkter under hand på Arbetsförmedlingens inriktningsplan rörande anpassning av Arbetsförmedlingens kontorsnät Stockholms län. Den föreslagna anpassningen innebär att dagens 28 arbetsförmedlingskontor ersätts av 10 större arbetsförmedlingsenheter (som vardera kan innehålla ett eller flera arbetsförmedlingskontor). Allt fler arbetssökande efterfrågar digitala tjänster, och Arbetsförmedlingen kommer att arbeta med utvecklingen av e-tjänster parallellt med omorganiseringen av kontorsnätet. Omstruktureringen planeras vara klar år 2018.

Arbetsförmedlingen har tagit del av de synpunkter och förslag som inkommit från samverkanspartners utifrån de frågeställningar som myndigheten framställt. Utifrån dessa har myndigheten formulerat en promemoria i syfte att dels förtydliga Arbetsförmedlingens inriktningsplan samt dels för att öppna för en fortsatt dialog med samverkanspartners och ge dessa möjligheten att lämna förslag.

I promemorian framgår att Arbetsförmedlingens viljeriktning rörande anpassningen av kontorsnätet samt ambitionen att vara klar med omorganisationen juni 2018 ligger kvar. Anpassningen av kontorsnätet har följande utgångspunkter:

- Arbetsförmedlingen utgår från ett tydligare arbetsgivarperspektiv för att bättre möta upp stockholmsregionens arbetskrafts- och kompetensförsörjningsbehov
- Arbetsförmedlingen tror på människors inneboende kraft och förmåga vilket innebär att myndigheten stöttar och uppmyntar till att fler som behöver det också får tillgång till insatser och program samt nyttjar de utbyggda e-tjänsterna och telefonitjänsterna
- Arbetsförmedlingen tror på integration (inte segregation) och behöver få tillgången till människor att möta tillgången på arbetsplatser. För att uppnå detta behöver förmedlingen få fler att öka sin geografiska och yrkesmässiga rörlighet.
- Arbetsförmedlingen vill erbjuda fler förbokade möten och aktiviteter som ger mervärde för kunden och ökar kundens upplevelse av att äga sin egen process och själv kunna välja i vilken kanal man möter myndigheten
- Arbetsförmedlingen vill upprätthålla och stärka samverkan med samtliga kommuner i marknadsområdet.

Arbetsförmedlingen pekar ut samverkan som central för att lyckas med uppdraget att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad med effektiv matchning mellan dem som söker arbete och dem som söker arbetskraft. Arbetsförmedlingen vill med bakgrund av detta bereda möjlighet för samtliga kommuner inom Stockholms län att fördjupa dialogen kring anpassningen av kontorsnätet. I promemorian ställer Arbetsförmedlingen följande frågor:

1. Hur säkerställer vi tillsammans att Arbetsförmedlingen fortfarande är tillgänglig och närvarande för arbetsgivare och arbetssökande i kommunen (om än på nya sätt och i nya former) framöver?

2. Hur kan vi gemensamt, både lokalt och regionalt, bibehålla våra upparbetade samverkansstrukturer samt fortsätta utveckla och stärka samarbetet oss emellan inom ramen för Arbetsförmedlingens förändrade kontorsnät?
3. Finns det särskilda behov hos vissa arbetssökande som aktualiserar behovet av att samlokalisera våra verksamheter? I så fall, för vilka och hur kan vi samlokalisera oss?
4. Hur kan vi gemensamt bidra till att en geografisk rörlighet bland våra arbetssökande ökar vilket är en förutsättning för att lyckas med stockholmsregionens kompetensförsörjningsbehov?
5. Hur kan vi gemensamt bidra till att fler arbetsgivare kan ta del av vår utökade arbetsgivarservice och därmed korta såväl vakanstider som arbetslöshetstider?

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och arbetsmarknadsnämnden

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 november 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig bakom de synpunkter som lämnats till Arbetsförmedlingen av arbetsmarknadsnämnden och arbetsmarknadsförvaltningen. Kontoret har inget att invända mot utvecklingsarbetet och satsningen på digitala tjänster generellt, men anser att de föreslagna förändringarna riskerar att få negativa konsekvenser för arbetssökande i vissa delar av staden. Speciellt i områden med hög arbetslöshet finns ett fortsatt behov av stöd och rådgivning lokalt på plats, vilket stadsledningskontoret inte anser att det nya förslaget tillgodoser fullt ut.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 november 2015 att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Johanna Sjö m.fl. (M), Gulan Avci (L) och Johan Fälldin (C), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Ofelia Namazova (KD), *bilaga 1*.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 november 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen redovisar i sitt svar att förvaltningen har upparbetade samverkansstrukturer med Arbetsförmedlingen i Stockholms stad. Förvaltningen anser att dessa strukturer och modeller kommer att kunna fortsätta fungera och utvecklas fortsättningsvis i de fall där den geografiska indelningen även fortsättningsvis är sammanfallande mellan staden och förmedlingen.

Anpassningen av förmedlingens kontorsnät innebär dock att två av de nya enheterna inom Arbetsförmedlingen kommer att omfatta fler kommuner och att detta kräver att

framtida samverkansstrukturer förtydligas och utvecklas. För Stockholms stad är det viktigt att alla invånare i staden behandlas lika och erhåller samma service oberoende var i staden de bor. Detta har varit en utgångspunkt för stadens satsning och utveckling av Jobbtorg och det har även varit utgångspunkten i det goda samarbete som byggts mellan stadens jobbtorg och de arbetsförmedlingskontor dessa samverkat med. För att detta ska kunna bevaras i alla delar av staden är det angeläget att det blir tydligt hur de förmedlingar som verkar gentemot flera kommuner ska upprätthålla samverkan med respektive kommun. Staden är medveten om att många arbetsförmedlingar i regionen redan samarbetar med flera olika kommuner inom sitt upptagningsområde. I Stockholms fall kommer dock den nya kontorsorganisationen att skära rakt igenom kommunen vilket är mindre vanligt och kräver särskilda samverkansformer för att det ska fungera väl.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Johanna Sjö m.fl. (M), Gulan Avci (L) och Johan Fälldin (C) enligt följande.

Det är välkommet att Arbetsförmedlingen tagit till sig en del av förvaltningens inspel. Däremot finns det fortsatt anledning att understryka att Arbetsförmedlingen bättre måste säkerställa att stockholmare blir bemötta på samma sätt oavsett var i staden de bor, att det finns stöd och kompetens inom rimligt avstånd då vi vet att avstånd i tid och rum försvårar. Vi vill fortsatt understryka att Arbetsförmedlingen måste ta höjd för att säkerställa att stockholmare får rätt information och rätt kommundifferentierat stöd, även när Arbetsförmedlingens kontor betjänar klienter ifrån olika kommuner.

Ersättaryttrande gjordes av Ofelia Namazova (KD) enligt följande

Det är välkommet att Arbetsförmedlingen tagit till sig en del av förvaltningens inspel. Däremot finns det fortsatt anledning att understryka att Arbetsförmedlingen bättre måste säkerställa att stockholmare blir bemötta på samma sätt oavsett var i staden de bor, att det finns stöd och kompetens inom rimligt avstånd då vi vet att avstånd i tid och rum försvårar. Vi vill fortsatt understryka att Arbetsförmedlingen måste ta höjd för att säkerställa att stockholmare får rätt information och rätt kommundifferentierat stöd, även när Arbetsförmedlingens kontor betjänar klienter ifrån olika kommuner.